

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 12.

Vydána dne 15. dubna 1953.

Cena Kčs 2.50.

OBSAH:

21. Nařízení o občanské kontrole obchodu.

21.**Vládní nařízení**

ze dne 25. března 1953

o občanské kontrole obchodu.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 41 odst. 2 písm. d) a e) zákona č. 241/1948 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákon o pětiletém plánu):

§ 1.

Poslání občanské kontroly.

Občanští kontroloři provádějí kontrolu činnosti maloobchodních prodejen a provozoven společného stravování a dávají návrhy, jak odstraňovat zjištěné nedostatky. Prováděním občanské kontroly zúčastňují se pracující přímo na zlepšení a z hospodárnění práce socialistického obchodu.

§ 2.

Rozsah působnosti.

Činnost občanských kontrolorů se vztahuje na maloobchodní prodejny a na provozovny společného stravování podniků státních, národních a komunálních, s výjimkou prodejen v oboru ministerstev národní obrany a národní bezpečnosti.

Organisace občanské kontroly.

§ 3.

(1) Občanští kontroloři jsou jednak voleni na členských schůzích závodních skupin Revolučního odborového hnutí a jednak ustanovováni místními národními výbory na návrh výborů žen.

(2) Občanským kontrolorům vydá okresní národní výbor průkaz opravňující je k výkonu

funkce. V průkazu uvede obvod, v němž občanský kontrolor funkci vykonává, a dobu, na kterou je ustanoven. Má-li okresní národní výbor námítky proti zvolení nebo ustanovenému občanskému kontroloru, sdělí je neprodleně organizaci, která ho do funkce vyslala a projedná s ní případnou novou volbu nebo ustanovení jiné osoby.

(3) Okresní národní výbor určí občanským kontrolorům v dohodě s organizacemi, které je vyslaly, obvod působnosti zpravidla v okolí jejich pracoviště nebo bydliště.

(4) Občanští kontroloři odpovídají za výkon své činnosti organizacím, které je do této funkce vyslaly a okresnímu národnímu výboru, který jim vydal průkaz opravňující je k výkonu občanské kontroly.

(5) Funkční období občanských kontrolorů je šest měsíců. Jestliže se občanský kontrolor ve své funkci osvědčil a byl znovu zvolen nebo navržen organizacemi, které ho do této funkce již dříve vyslaly, stanoví mu okresní národní výbor jiný obvod působnosti.

(6) Občanští kontroloři se zúčastňují školení a instruktaží, které organizuje okresní národní výbor.

§ 4.

Funkce občanských kontrolorů je čestná. Občanští kontroloři plní své povinnosti vyplývající z jejich funkce mimo pracovní dobu.

§ 5.

O volání z funkce.

(1) Občanské kontrolory odvolává z jejich funkce organizace, která je do této funkce vyslala. Takto odvolaný občanský kontrolor je povinen bezodkladně odevzdat okresnímu národnímu výboru průkaz opravňující ho ke kontrolní činnosti. Důvodem pro odvolání je zejména:

- a) požádá-li kontrolor o odvolání v důsledku pověření jinou veřejnou funkcí, která mu brání v řádném výkonu jeho činnosti, nebo z jiných důvodů,
- b) zjistí-li se, že kontrolor nesplňuje stanovené předpoklady pro tuto funkci nebo jestliže ji řádně neplní,
- c) dopustí-li se činů, které jeho další setrvání ve funkci občanského kontrolora činí nežádoucím.

(2) Má-li okresní národní výbor za to, že z důvodů uvedených pod písm. b) nebo c) je třeba urychleně odvolat občanského kontrolora z jeho funkce, může mu okresní národní výbor odejmout průkaz opravňující ho ke kontrolní činnosti a dodatečně projednat jeho odvolání se složkami, které ho do této funkce vyslaly.

Povinnosti a práva občanských kontrolorů.

§ 6.

(1) Při kontrole maloobchodních prodejen kontrolují občanskí kontroloři zejména:

- a) je-li prodejna dostatečně a plynule zásobována zbožím,
- b) zda prodejna přejímá od dodavatele a prodává spotřebiteli jen zboží odpovídající jakostním předpisům,
- c) není-li prodejnou zboží zadržováno nebo prodáváno protekcionářsky jen některým spotřebitelům,
- d) nejsou-li porušovány pokyny o době prodeje a množství zboží určeného k prodeji,
- e) dostává-li spotřebitel zboží v čisté váze a ve správné míře, jsou-li v prodejné míry váhy, závaží řádně cejchovány a seřizeny a zda je spotřebiteli umožněno, aby při vážení nebo měření mohl kontrolovat správnost a mohl si váhu nebo míru zboží v prodejné sám překontrolovat,
- f) zda jsou dodržovány stanovené ceny a cenové předpisy a je-li spotřebiteli dána možnost nahlédnout do ceníku státních maloobchodních cen,
- g) má-li prodejna vždy dostatek drobných peněz a dává-li se spotřebiteli správně nazpět,
- h) zda je dodržována stanovená prodejní doba a zda je vyhovující,
- i) zda způsob vystupování a jednání zaměstnanců prodejen vůči spotřebitelům odpovídá požadavkům socialistického obchodu, je-li spotřebiteli poskytována dostatečná péče, ochota a dobrá rada o požadovaném zboží,

- j) věnuje-li vedoucí prodejny či vedení podniku dostatečnou péči vyřizování stížností a přání spotřebitelů a jsou-li dodržovány předpisy o knihách přání a stížností.

(2) Při kontrole provozoven společného stravování kontrolují občanskí kontroloři zejména:

- a) objednáva-li vedoucí jídelny, buffetu nebo jiné provozovny společného stravování včas a v dostatečném množství potraviny, nápoje a hotová jídla,
- b) sestavuje-li provozovna společného stravování dostatečný výběr jídel různého druhu podle stanovených sortimentních minim,
- c) jsou-li porce vydávány spotřebiteli v dávkách odpovídajících materiálovým normám nebo kalkulovanému množství,
- d) zda jsou dodržovány cenové předpisy a zda se zákazník může přesvědčit o správnosti účtovaných cen nahlédnutím do ceníků státních maloobchodních cen,
- e) zda každý, kdo vybírá peníze od spotřebitele, má dostatečné množství drobných peněz pro vrácení a zda drobné peníze bez vyzvání vrací,
- f) zda zaměstnanci jídelen, buffetů a jiných závodů společného stravování věnují spotřebitelům dostatečnou péči a ochotu a zda je obsluhují dosti rychle, ochotně a podle jejich přání,
- g) je-li v jídelně či buffetu vedena kniha přání a stížností a jsou-li připomínky v ní uvedené včas a řádně zodpovídány,
- h) je-li v podnikách společného stravování dodržována čistota.

(3) Okresní národní výbory mohou uložit občanským kontrolorům v rámci jejich činnosti další úkoly.

§ 7.

(1) Občanský kontrolor má právo žádat od zaměstnanců prodejen nebo jídelen dostatečné vysvětlení o nedostacích zjištěných v jejich práci, seznamovat se s doklady o zboží a jeho ceně a se směrnice pro práci prodejen a jídelen vydávanými nadřízenými podnikovými orgány.

(2) Jsou-li zjištěné nedostatky v přímém rozporu s předpisy o práci prodejny nebo jídelny, může se občanský kontrolor dožadovat u vedoucího prodejny nebo jídelny okamžitého odstranění nedostatků. Nedosáhne-li tímto způsobem nápravy nebo zjistí-li, že v prodejné nebo jídelně zaměstnanci ve větší míře porušují zákony, usnesení a nařízení vlády, před-

pisů o práci prodejen a podniků společného stravování, vyrozumí o tom stručným záznamem okresní národní výbor nebo orgány státní obchodní inspekce. Výsledky kontroly zapíše občanský kontrolor v inspekční knize prodejny neb provozovny.

§ 8.

Při provádění kontroly mohou občanskí kontroloři vstupovat do příručních skladů a všech jiných prostor bezprostředně souvisejících s kontrolovanou jednotkou.

§ 9.

Povinnosti národních výborů.

Okresní národní výbor je povinen ve spolupráci s jednotnou odborovou organizací a místními národními výbory:

- a) pečovat o udržování a doplňování potřebného počtu občanských kontrolorů,
- b) organisovat školení a instruktáže podle směrnic ministerstva vnitřního obchodu,
- c) pomáhat občanským kontrolorům všestranně při plnění jejich úkolů.

§ 10.

Povinnosti obchodních podniků.

Obchodní podniky jsou povinny seznámit pracovníky obchodu a jídelen s úkoly občanských kontrolorů a umožnit jim řádný výkon funkce a zúčastňovat se svými zástupci pravidelných instruktáží občanských kontrolorů, na kterých budou hodnoceny výsledky kontrolní činnosti.

§ 11.

Ministerstvo vnitřního obchodu v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady a ústřední radou odborů vydá podrobné předpisy k provedení tohoto nařízení.

§ 12.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 15. dubna 1953; provede je ministr vnitřního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Široký v. r.

Krajčír v. r.

